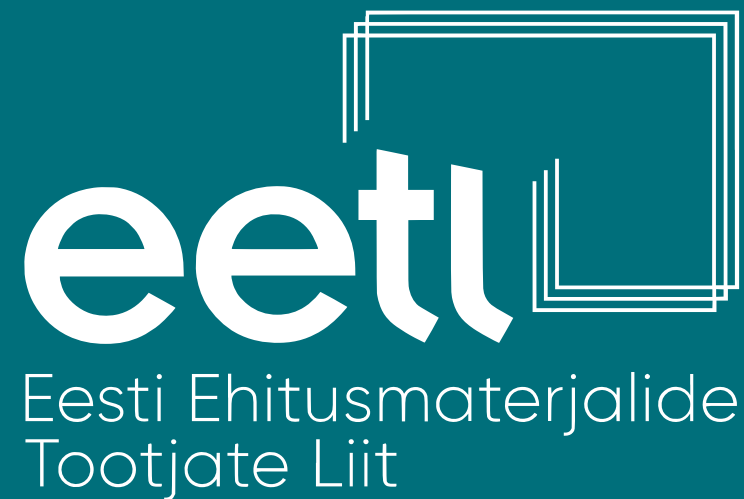

KAS RINGMAJANDUS SAAB ASENDADA EHITUSMAAVARADE KAEVANDAMIST?

Marina Vaganova
21. mai 2026

Liigutatav pinnase maht ~ 100 – 300 miljardit **t**

Hoonetesse rajatistesse ladustatud ~ 2 000 miljardit **t**

**Kas need numbrid on
hoomatavad?!**

Kas ehitusjätmed on sekundaarne maardla?

Kaevandatav maht 12 000 000 **t**

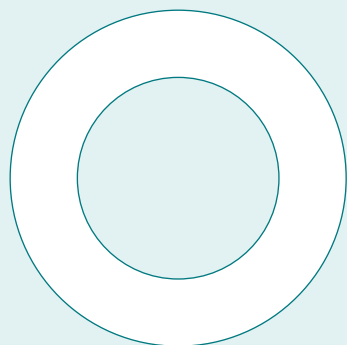
Ehitusjätmed 7 500 000 **t**

Ringlussevõtu maht 7 000 000 **t**

Kas need numbrid on omavahel võrreldavad?

Maailmas

Sama küsimus,
suuremas mõõtkavas

Kaevandataav maht ~75 miljardit **t**

Ehitusjätmed ~2,0 miljardit **t**

Ringlussevõtu maht ~0,8 miljardit **t**

**Need numbrid on omavahel
võrreldavad!**

Kas kõik jäätmed on automaatselt “maardla”?

Ei, ei ole, sest:

- 1 Saastumine
- 2 Segamaterjalid
- 3 Hajutatus ja keeruline logistika
- 4 Standardid ja kvaliteedinõuded
- 5 Ajastus, valel ajal vales kohas
- 6 Majanduslik tasuvus

JÄÄDE ≠ MAARDLA

asukoht

aeg

kvaliteet

kvantiteet

keerukus

hind

Rohkem ringlust = vähem kaevandamist?

Ringmajandus ei vähenda tingimata kaevandamist, sest:

Ehitussektori kogunõudlus kasvab

Urbaniseerumine

Infrastruktuuri uuendamine

Kvaliteedipiirangud

Primary demand

= Total demand
– viable secondary supply

Mõju sõltub nõudlusest ja
reaalselt kasutatavast sekundaarmaterjalist.

Küll aga muudab kaevandamise eesmärgipärasemaks ning aitab haakida heaolu ja majanduse kasvu lahti ressursside tarbimise kasvust.

5 ringmajanduse ärimudelit

1 TOODE TEENUSENA

Omaniku kulud tootjale/müüjale
Rent ja kasutuse eest tasumine
Efektiivsus asendab kogust,
vastupidavus vähendab äraviskamist

2 MATERJALI RINGKASUTUS

Taastuvad, ringlussevõetavad ja
biolagunevad materjalid on
eeliskasutuses sh taastuenergia

3 TOOTE ELUKAARE PIKENDAMINE

Hooldus ja parandamine
Uuendamine ja ajakohastamine
Ümbertöötlemine
Taasmüük

4 JAGAMISMAJANDUS

Kaupade ja materjalide kasuliku
kasutusaja ja viisi suurendamine
Rentimine
Jagamine
Vahetamine

5 TAGASTAMINE JA RINGLUSSEVÖTT

Jääde, kui väärtuslik tooraine
Ringlussevõtt ja kasutus uuel eesmärgil
Muutmine energia

Milline on kaevandajate kompetents?

- Materjalide iseloomustamine
- Kvaliteedikontroll
- Purustamine/sorteerimine
- Logistika
- Mahukate materjalivoogude juhtimine
- Lubade ja keskkonnanõuete haldamine

**Homme ei pruugi
parim maardla olla
maapõues.**

See võib olla linnas.

Linna materjalivood võivad muutuda strateegiliseks ressursiks,
kui kvaliteet, logistika ja ajastus töötavad koos.

LINN, KUI SEKUNDAARNE MAARDLA

Aitäh tähelepanu eest!